

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. június 24.
(OR. en)

11287/24

FISC 140
ECOFIN 731

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	Európai Tanács
Előző dok. sz.:	10594/24
Tárgy:	Az Ecofin Tanács jelentése az Európai Tanácsnak egyes adóügyi kérdésekről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Tanács számára készített, egyes adóügyi kérdésekről szóló Ecofin-jelentést, amelyet a Tanács (Gazdasági és Pénzügyek) a 2024. június 21-i ülésén jóváhagyott.

AZ ECOFIN TANÁCS JELENTÉSE AZ EURÓPAI TANÁCSNAK EGYES ADÓÜGYI KÉRDÉSEKRŐL

A. BEVEZETÉS

1. Ez a tanácsi jelentés áttekintést nyújt a belga elnökség hivatali ideje alatt a Tanácsban elért eredményekről, valamint a jelenleg tárgyalás alatt álló legfontosabb adóügyi javaslatok aktuális állásáról. A jelentés alapját azok a megbeszélések képezik, amelyeket az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) – megbízatásával összhangban – a stratégiai jelentőségű horizontális adópolitikai kérdések kapcsán folytatott.
2. A jelentés bemutatja a Tanács által e témakörben folytatott munka aktuális állását, továbbá olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek említésre kerültek több, 2012 óta készült európai tanácsi következtetésben¹, az Európai Tanács tagjainak 2021. március 25-i nyilatkozatában², a héa területével foglalkozó, 2012. évi³ és 2016. évi⁴ tanácsi következtetésekben, a digitális gazdaság által termelt nyereség adóztatásának kihívásaira való reagálásról szóló, 2017. évi tanácsi következtetésekben⁵, az adózás területén történő uniós közigazgatási együttműködés jövőbeli alakulásáról szóló, 2020. évi tanácsi következtetésekben⁶, valamint „[a] méltányos és hatékony adóztatásról a helyreállítás idején, a digitalizációhoz kapcsolódó adóügyi kihívásokról, valamint a jó adóügyi kormányzásról az EU-ban és azon túl” című, 2020. november 27-i tanácsi következtetésekben⁷ is.

¹ EUCO 4/3/12 REV 3 (9. és 21. pont), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11. pont), EUCO 10/20 (A29. és 147. pont), valamint EUCO 13/20.

² ST 18/21.

³ ST 9586/12.

⁴ ST 9494/16.

⁵ ST 15175/17.

⁶ ST 8482/20.

⁷ ST 13350/20.

3. A belga elnökség folytatta a legfontosabb témákkal kapcsolatos munkát, beleértve „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomagban foglalt javaslatokat, a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről szóló javaslatot (FASTER), az energiaadó-irányelv felülvizsgálatát, a „Vállalkozás Európában: társaságiadó-keret” című javaslatot (BEFIT), a transzferárazásról szóló javaslatot, a központ szerinti adórendszerről szóló javaslatot, az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének aktualizálását, valamint a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzéséről szóló javaslatot. Emellett a tagállamok és az EU közötti megbeszélések alapján aktívan folytatta a munkát az adóügyi együttműködésről az ENSZ keretében tartott tárgyalásokkal kapcsolatban.
4. Konkrétabban, a Tanács:
- a) jelentős előrehaladást ért el „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomagot illetően;
 - b) általános megközelítést ért el a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről szóló tanácsi irányelvről;
 - c) közös álláspontra jutott az ENSZ nemzetközi adóügyi együttműködésről szóló keretegyezményére vonatkozó megbízás tervezetét kidolgozó *ad hoc* bizottság első érdemi ülése tekintetében;
 - d) tudomásul vette, hogy a tagállamok folytatták a tagállamok, valamint a nem uniós országok és területek közötti, az adózás területére vonatkozó automatikus információcserével kapcsolatos munkát;
 - e) engedélyezte a héa területén folytatott közigazgatási együttműködésről szóló, az EU és Norvégia közötti megállapodás módosításáról szóló megállapodás aláírását;
 - f) elfogadta a pénzügyiszámla-adatokra vonatkozó, a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdítására irányuló automatikus információcseréről szóló öt megállapodás módosítása céljából folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatot;
 - g) előrelépést tett az energiaadó-irányelv felülvizsgálata terén;

- h) folytatta a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat megtárgyalását; valamint
- i) folytatta a mikro-, kis- és középvállalkozások által alkalmazható, központ szerinti adórendszer létrehozásáról szóló tanácsi irányelvre, a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre és a „Vállalkozás Európában: társaságiadó-keret” (BEFIT) című tanácsi irányelvre irányuló javaslatok vizsgálatát.
5. A magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás) szintén folytatta a munkát a jelenlegi megbízatásának körébe tartozó számos különböző kérdéssel, többek között az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékével kapcsolatban, a féléves jelentésében foglaltak szerint⁸. Az uniós jegyzéket a Tanács legutóbb 2024. február 20-án aktualizálta⁹.
6. Az egyes témákról és javaslatokról az alábbiakban adunk részletesebb tájékoztatást.
- *Általános megbeszélés az új jogalkotási ciklus prioritásairól*
7. A magas szintű munkacsoport egy első, általános megbeszélést tartott az új uniós jogalkotási ciklusnak az adózás területére vonatkozó prioritásairól. Számos delegáció – a fent említett tanácsi következtetések közül többre hivatkozva – emlékeztetett arra, hogy elsősorban az adókikerülés és az adócsalás elleni küzdelemre, valamint az adózás egyszerűvé és hatékonyá tételére kell összpontosítani, ezáltal korlátozva a magánszemélyekre, a vállalkozásokra és az adóhatóságokra nehezedő adminisztratív terheket. Ezzel összefüggésben néhány delegáció különösen üdvözlőné a hatályos uniós jogszabályok és közigazgatási eljárások egyszerűsítésére irányuló kezdeményezéseket. Hangsúlyozták, hogy az adminisztratív terheket a lehető legminimálisabbra kell csökkenteni, és elegendő időt kell hagyni a tagállamoknak az új jogszabályok átültetésére. A tagállamok emlékeztettek továbbá az adózás területén végzett nem jogalkotási tevékenységek jelentőségére. Üdvözltek az elnökségnek az ENSZ-szel összefüggésben betöltött aktív és konstruktív szerepét.

⁸ ST 11151/24.

⁹ HL C, 2024/1804, 2024.2.26., 1. o.

8. A közvetlen adózással kapcsolatban a delegációk kijelentették, hogy elégedettek a Tanácsban végzett munkával, és különösen kiemelték a jelenlegi jogalkotási ciklusban elfogadott uniós jogszabályokat és a kormányközi munka terén elért eredményeket. Számos delegáció rámutatott arra, hogy az érintett jogszabályok végrehajtása és alkalmazása rendkívül jelentős munkateherrel és informatikai módosításokkal jár, különösen az adóhatóságok számára. A delegációk ezért hangsúlyozták, hogy az elfogadott jogszabályok végrehajtására kell összpontosítani. Néhány delegáció jelezte, hogy célszerűnek tartaná először a jelenlegi adóügyi kezdeményezésekkel kapcsolatos munka befejezését, és azt javasolta, hogy az új adóügyi irányelvek kezdeményezése előtt vonják be jobban a tagállamokat. Ezzel összefüggésben is szívesen fogadnának az adóigazgatást és az adómegfelelést egyszerűsítő (az adószabályokat észszerűsítő) intézkedéseket.
9. A jövedéki adókkal kapcsolatban számos delegáció sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy több várt jogalkotási javaslat még nem készült el. Például nem került még sor a dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló 2011/64/EU irányelv módosításáról szóló, bejelentett jogalkotási javaslat közzétételére, és több tagállam ismételten kijelentette, hogy a következő jogalkotási ciklusban ezt a feladatot el kell végezni¹⁰. Több delegáció megismételte továbbá, hogy módosítani kell az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló 92/83/EGK irányelvet, néhány delegáció pedig újólal szorgalmazta a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló (EU) 2020/262 irányelv 32. cikkére vonatkozó javaslat előterjesztését.
10. A hozzáadottérték-adókat illetően számos delegáció általános elégedettségének adott hangot a folyamatban lévő munkával kapcsolatban, a „méltányos és hatékony adóztatásról a helyreállítás idején, a digitalizációhoz kapcsolódó adóügyi kihívásokról, valamint a jó adóügyi kormányzásról az EU-ban és azon túl” című, 2020-as tanácsi következtetések fényében is. Néhány delegáció emlékeztetett arra, hogy módosítani kell az idegenforgalmi ágazatban alkalmazott és a pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő héaszabályokat, más delegációk pedig üdvözölték a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről szóló 904/2010/EU rendelet várható felülvizsgálatát.

¹⁰ Lásd még a dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló tanácsi következtetéseket (ST 8483/20).

B. AZ UNIÓS ADÓJOGSZABÁLYOK

1. Közvetlen adózás

a) FASTER-javaslat

11. A Bizottság 2023. június 16-án közzétette a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatát (a továbbiakban: FASTER-javaslat)¹¹. A jogalkotási javaslat fő célja kettős: egyrészt a tőkepiaci unió megfelelő működésének támogatása a határokon átnyúló befektetések megkönnyítése révén, másrészt a méltányos adóztatás biztosítása e területen az adócsalás és az adóvisszaélés megelőzése révén.
12. Először, e javaslat célja, hogy Unió-szerte hatékonyabb (és harmonizált) eljárásokat vezessen be a tagállamok által a nyilvánosan forgalmazott értékpapírok tartásából származó jövedelemre (részvények osztalékjövedelmére és kötvények kamatjövedelmére) kivetett forrásadó rendezésének határokon átnyúló eseteire vonatkozóan. Azok a forrásadó-eljárások, amelyek jelenleg lehetővé teszik a külföldi illetőségű befektetők számára, hogy igénybe vegyék az adóegyezmények vagy a belföldi szabályok alapján nyújtható kedvezményeket, gyakran megterhelőek, költségesek és hosszadalmasak, mivel mind az adózók által a forrásadó-rendezés céljából benyújtandó dokumentáció, mind pedig a digitalizáció szintje tekintetében tagállamonként jelentősen eltérőek.
13. Másodszor, ugyanilyen fontos szempontként a javaslat a tagállamok adóbevétel-kiesésének kockázatát hivatott kezelni. A forrásadó-rendezési eljárások velejárója lehet az adócsalás és az adóvisszaélés kockázata, amint az több alkalommal is bebizonyosodott (például olyan rendszerek, amelyekkel jogtalanul megnövelhető a befektetőt ténylegesen megillető visszatérítés összege [Cum/Cum], vagy olyan esetek, amikor ugyanazon kifizetés tekintetében több visszatérítés iránti igénylést nyújtanak be [Cum/Ex]). Adócsalásra kerülhet sor amiatt, hogy az adóhatóságok nem rendelkeznek pontos információkkal, ami a pénzügyi lánc alacsony szintű átláthatóságának, valamint a mögöttes eszközhöz kapcsolódó pénzügyi megállapodások meglétére vonatkozó információk hiányának tudható be.

¹¹ ST 10820/23 + ADD 1–5.

14. Az európai adatvédelmi biztos 2023. augusztus 8-án nyilvánított véleményét¹². Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. december 13-án nyilvánított véleményét¹³ erről a jogalkotási javaslatról. Az Európai Parlament 2024. február 28-án nyilvánított véleményét¹⁴.
15. A jogalkotási javaslat szakértői szintű elemzése, valamint az adóügyi munkacsoport ülésein a tagállamokkal folytatott megbeszélések során kiderült, hogy a Bizottság által javasolt eredeti szöveget módosítani kell, mielőtt azt jóváhagyás céljából a Tanács elé lehetne terjeszteni. Ezért a spanyol és a belga elnökség alatt a bizottsági javaslat szövegében több módosításra került sor.
16. Az új irányelv a következő főbb elemeket tartalmazná:
- i. két gyorsított eljárás, amelyekkel javulnak a jelenlegi szokásos forrásadó-rendezerési vagy -visszatérítési eljárások:
 - a „kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény eljárása”, melynek keretében már az osztalék- vagy kamatfizetés időpontjában a megfelelő adómértéket alkalmazzák;
 - a „gyors visszatérítési eljárás”, melynek keretében a forrásadót a kifizetés időpontjában levonják, de a forrásadó-többletet rövid időn belül visszatérítik.
 - ii. közös uniós digitális adóügyi illetőségigazolás, amelyet a befektetőknek (adózóknak) e gyorsított eljárások igénybeviteléhez használniuk kellene;
 - iii. a pénzügyi közvetítők nyilvántartása és formanyomtatványok bevezetése az adatszolgáltatási kötelezettségeik teljesítése céljából. A nyilvántartásba vétel biztosítaná, hogy a gyorsított eljárások keretében kizárólag tanúsított pénzügyi közvetítők kérelmezhessenek forrásadó-rendezerést ügyfeleik nevében. A formanyomtatványokon történő adatszolgáltatás az egész EU-ban harmonizálná az e területre vonatkozó fő megfelelési követelményeket, és az adóhatóságok rendelkezésére bocsátaná a forrásadó-rendezerésre való jogosultság ellenőrzéséhez, a vonatkozó kifizetések nyomon követéséhez, valamint az esetleges adóvisszaélések és -csalások elkerüléséhez szükséges alapvető információkat.

¹² HL C, C/2023/897, 2023.11.13.; ST 12427/23.

¹³ HL C, C/2024/1580, 2024.3.5.; ST 8961/24.

¹⁴ P9_TA(2024)0102.

17. Az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) 2024. február 7-i ülésén bejelentetteknek megfelelően a belga elnökség prioritásként kezelte az e javaslattal kapcsolatos munkát annak érdekében, hogy a Tanácsban megállapodás szülessen. A belga elnökség alatt az adóügyi munkacsoport hat alkalommal ülésezett (2024. január 24. és 25., február 21., március 15., április 16. és május 2. (magas szintű formáció)).
18. A Tanács (Ecofin) a május 14-i ülésén általános megközelítést¹⁵ alakított ki az irányelvtervezet szövegére vonatkozóan annak érdekében, hogy – az Európai Parlamenttel történő ismételt konzultációt és a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzést követően – el lehessen fogadni az irányelvet.

b) A fedőszervezetek visszaélésszerű felhasználása

19. A Bizottság 2021. december 22-én benyújtotta a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot¹⁶.
20. A javasolt irányelv célja, hogy megelőzze a minimális tartalommal nem rendelkező szervezetek tevékenysége révén történő adókikerülést és adócsalást, és erősítse a belső piac megfelelő működését. Célja továbbá fellépni a fedőszervezetek helytelen adózási célokra való visszaélésszerű felhasználása ellen, valamint biztosítani, hogy az EU-ban működő, gazdasági tevékenységet egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben folytató fedőcégek ne részesülhessenek adókedvezményekben.
21. A javaslat szakértői szintű elemzése 2022 első félévében kezdődött; a delegációk megbeszéléseket folytattak az egymást követő elnökségek által készített kompromisszumos szövegek és háttérfeljegyzések alapján¹⁷. A legalaposabban megvitatott kérdések közé tartoznak a következők: adóügyi következmények, kapcsolat a visszaélés elleni nemzeti jogszabályokkal, kizárt szervezetek, minimális tartalom, a vélelem megcáfolása és az adminisztratív terhek csökkentése, adóügyi illetőség igazolása és információcsere. A magas szintű munkacsoport iránymutatást nyújtott a lezáratlan kérdésekkel kapcsolatos további munkához. A delegációk többsége elvben támogatta a javaslat célkitűzéseit, azonban úgy vélték, hogy még jelentős szakértői munka szükséges ahhoz, hogy a megállapodás létrejöhessen.

¹⁵ ST 9925/24.

¹⁶ ST 15296/21.

¹⁷ Lásd az ST 16411/23 dokumentumban foglalt előző jelentést.

22. A belga elnökség alatt a magas szintű munkacsoport 2024. június 11-i ülésén sor került egy lehetséges továbblépés ismertetésére. További megbeszélésekre lesz szükség a lezáratlan kérdésekre vonatkozó kompromisszumos megoldások megtalálása érdekében.

c) A transzferárazásról szóló irányelv

23. A Bizottság 2023. szeptember 12-én benyújtotta a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatát¹⁸, amelynek célja lényegében az OECD keretében elfogadott legfontosabb transzferárazási elveknek és szabályoknak az uniós jogba való beépítése.

24. A Bizottság jogalkotási javaslatának „célja, hogy az adórendszer kiszámíthatóságának növelése révén egyszerűsítse az adózási szabályokat az uniós vállalkozások számára, ezáltal csökkentve a jogviták és a kettős adóztatás kockázatát, valamint a kapcsolódó megfelelési költségeket, így javítva az egységes piac versenyképességét és hatékonyságát”¹⁹. Ez a javaslat a következő legfontosabb szempontokra terjed ki:

- a szokásos piaci ár elvének beépítése az uniós jogba;
- a legfontosabb transzferárazási szabályok harmonizálása;
- az OECD transzferár irányelvek szerepének és helyzetének tisztázása; és
- lehetőség teremtése arra, hogy az Unión belül az OECD transzferár irányelvek keretében közös, kötelező erejű szabályok kerüljenek megállapításra konkrét transzferárazási témákra vonatkozóan.

25. A transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatról a spanyol elnökség alatt, 2023. október 20-án tartott első általános megbeszélést követően a belga elnökség három adóügyi munkacsoporti ülést hívott össze e jogalkotási javaslattal kapcsolatban – 2024. január 12-ére, február 27-ére és április 22-ére.

¹⁸ ST 12954/23 + ADD1.

¹⁹ Lásd a bizottsági javaslat indokolását a 12954/23 dokumentumban.

26. A bizottsági javaslatról folytatott kezdeti megbeszélések során kiderült, hogy a tagállamok általában támogatják a jogbiztonság javítására irányuló célkitűzéseket a szokásos piaci ár elvének az EU-ban történő alkalmazása és az OECD transzferár irányelvek (a továbbiakban: OECD transzferár irányelvek) helyzete tekintetében, valamint az OECD transzferár irányelvek további közös értelmezését, amelyet a Bizottság e javaslattal kíván elérni. Mindazonáltal a tagállamok néhány általános aggályt vetettek fel azzal kapcsolatban, hogy a transzferárazási szabályokat – a Bizottság javaslatának megfelelően – irányelvbe foglalják. A bizottsági javaslat szövegét illetően a tagállamok komoly aggályokat vetettek fel továbbá egyrészt annak kockázatával kapcsolatban, hogy a transzferárazás területén kettős mérce alakulhat ki, másrészt pedig amiatt, hogy elveszíthetik azt a mozgásteret, amellyel jelenleg az OECD transzferár irányelvek megtárgyalása és alkalmazása terén rendelkeznek.
27. A belga elnökség a delegációk főbb megállapításaira és észrevételeire kívánt építeni, és felkérte a tagállamokat, hogy folytassanak véleménycserét a következő fő témákról:
- az OECD transzferár irányelvek helyzete;
 - milyen mértékben alkalmazható az irányelv a határokon átnyúló ügyletekre a nem uniós jogalanyok és adóhatóságok tekintetében;
 - a bizottsági javaslat további hozzáigazítása az OECD adóztatási modellegyezményéhez;
 - a transzferárazásra vonatkozó javasolt szabályok működése az állandó telephelyek és a kapcsolt vállalkozások esetében, beleértve a kapcsolt vállalkozások fogalommeghatározására vonatkozó további lehetséges lépéseket is;
 - a transzferárazásra vonatkozó, uniós szinten harmonizálható eljárási szabályok lehetséges hatálya és azok lehetséges előnyei;
 - a transzferárazási kérdésekkel foglalkozó, tagállamok közötti vita- és koordinációs platform létrehozásának lehetősége.

28. Az adóügyi munkacsoport eddigi megbeszélésein az derült ki, hogy a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatot a tagállamok a jelenlegi formájában nem tudják támogatni. Ezért további munkára lesz még szükség a lehetséges előrelépés megalapozásához.
29. Megjegyzendő, hogy nagyszámú tagállam jelezte, hogy hasznos lenne egy „uniós transzferárplatform” létrehozása, azaz egy új „puha jogi” fórum, mint amilyen a közös transzferárfórum (vagy bizonyos mértékben ahhoz hasonló). Az erről szóló megbeszélések folytatódhatnak, és amennyiben a tagállamok tovább kívánnak lépni ebben a kérdésben, a vita és a döntés legfontosabb szempontjai végső soron a következők lehetnének: a platform összetétele (tagság) és intézményi felépítése, megbízatása (hatály, időtartam, hatáskör, várt eredmények), irányítása (választott vagy kinevezett elnök, szavazási szabályok és titkárság), valamint egyéb tartalmi és/vagy eljárási szempontok (például a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés).

d) A központ szerinti adórendszerről szóló irányelv

30. A Bizottság 2023. szeptember 12-én benyújtotta a mikro-, kis- és középvállalkozások által alkalmazható, központ szerinti adórendszer létrehozásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatát²⁰, amelynek célja a társaságiadó-megfelelés egyszerűsítése azon mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára, amelyek úgy döntenek, hogy az EU-n belül határokon átnyúló tevékenységet folytatnak. A Bizottság lényegében azt javasolja, hogy azok a kkv-k, amelyek egy másik (fogadó) tagállamban [...] állandó telephellyel rendelkeznek, továbbra is alkalmazhassák az általuk ismert (székhely szerinti tagállambeli) adószabályokat a másik (fogadó) tagállamban található állandó telephelyük adóköteles eredményének kiszámítására, és azt a székhely szerinti tagállam adóhatóságainak jelenthessék be. Ez a megoldás várhatóan csökkenti majd a vállalkozások megfelelési költségeit, ösztönzi a kkv-k határokon átnyúló terjeszkedését, és hozzájárul a kkv-k belső piaci részvétele tekintetében az egyenlő versenyfeltételek biztosításához.

²⁰ ST 12951/23 + ADD1 – ADD5.

31. A bizottsági javaslatról a spanyol elnökség alatt, 2023. december 1-jén folytatott első általános megbeszélést követően a belga elnökség részletesebb vizsgálatot kezdeményezett az adóügyi munkacsoport 2024. április 9-i (a javaslat 2–5. és 7–10. cikke) és 2024. május 29-i ülésén (a fennmaradó cikkek, különösen a központ szerinti adórendszer eljárási kérdéseivel foglalkozók, nevezetesen a 6. és a 11–14. cikk). A Bizottság emellett ismertette a delegációkkal a több tagállam szakértőiből álló informális csoport megállapításainak összefoglalóját; a szakértők azt vizsgálták, hogy az adóhatóságok milyen lehetséges adminisztratív kihívásokkal szembesülhetnek a javaslat kapcsán. E megbeszélések célja az volt, hogy átfogó kép alakuljon ki a javaslat szakmai kérdéseiről és lehetséges előnyeiről.
32. Megállapítható, hogy valamennyi delegáció támogatja a kkv-k határokon átnyúló tevékenységeinek megkönnyítésére irányuló általános célkitűzést. Bár néhány tagállam úgy látja, hogy a bizottsági javaslat alapul szolgálhat további szakértői megbeszélésekhez, fontos megjegyezni, hogy nagyszámú delegáció komoly aggályokat vetett fel a bizottsági javaslat több vonatkozásával kapcsolatban, például hogy a Bizottság által javasolt irányelv adminisztratív vagy az agresszív adótervezéssel kapcsolatos kihívásokat jelenthet az adóhatóságok számára, hatással lehet a tagállamok adóbevételeire, kockázatokat idézhet elő a belföldi piacok versenyképessége tekintetében („székhely szerinti tagállambeli” kkv-k, amelyek úgy döntenek, hogy nem terjeszkednek vagy nem tudnak terjeszkedni a határokon átnyúlóan), valamint általánosabb érveket is felhoztak a nemzeti adórendszerekre nehezedő terhekkel és az adószuverenitással kapcsolatban.
33. Több tagállam azon a véleményen van, hogy bármilyen további szakmai előrelépést megelőzően egy általánosabb (irányadó) megbeszélést kellene folytatni a javaslatról. A munka ezért az e bizottsági javaslattal kapcsolatban meghozandó szakpolitikai döntésekről szóló magas szintű tárgyalások előkészítésének céljával folytatódhatna.

e) A BEFIT-irányelv

34. A Bizottság 2023. szeptember 12-én benyújtotta a „Vállalkozás Európában: társaságiadó-keret” (BEFIT) című tanácsi irányelvre irányuló javaslatát²¹, amelynek fő célja az Unióban a nagy multinacionális vállalatokra vonatkozó közös társaságiadó-keret kidolgozása. A BEFIT-javaslat előterjesztésével a Bizottság visszavonta azokat a közös (konszolidált) társaságiadó-alapra (KTA/KÖTA) vonatkozó javaslatokat, amelyek 2016 óta szerepeltek a Tanács napirendjén, és amelyeket a kétpilléres reformról (a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív keretének keretében) párhuzamosan megkezdett globális tárgyalások miatt felfüggesztettek.
35. Azt követően, hogy 2023. szeptember 29-én, a spanyol elnökség alatt [...] ismertették a jogalkotási javaslatot az adóügyi munkacsoportban, a belga elnökség az adóügyi munkacsoport 2024. május 28-i ülésén a javaslat alaposabb vizsgálatát kezdeményezte, és így részletesebb megbeszélésre került sor a bizottsági javaslat első húsz cikkének többségéről, elsősorban a második pillér szabályaihoz való esetleges további igazodásról.
36. Az eddig folytatott megbeszélések során a tagállamok támogatták az uniós társaságiadó-szabályok egyszerűsítésére, valamint a vállalkozásokra és az adóhatóságokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentésére irányuló átfogó célkitűzéseket. Mindazonáltal több aggály is felmerült azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság által javasolt irányelvvel sikerülhet-e elérni ezeket a célokat. Eddig különösen azzal kapcsolatban merültek fel kétségek, hogy a javasolt irányelv hogyan tudna párhuzamosan működni a tagállami társaságiadó-szabályokkal, a második pillér szabályaival és az adózás területén meglévő uniós vívmányokkal (például a visszaélés elleni intézkedésekkel és a minimális tényleges adómértékről szóló irányelvvel), és a delegációknak a hatállyal, valamint a hatály alá tartozó csoportok előzetes adóeredményének a meghatározásával kapcsolatban is fenntartásai vannak.

²¹ ST 12965/23 + ADD1 – ADD3.

37. A felvetett problémák jellegének figyelembevételével, és mivel egyes tagállamok politikai vitát is szorgalmaznak, a bizottsági javaslat szakértői elemzése a javaslattal kapcsolatban meghozandó szakpolitikai döntésekről szóló magas szintű tárgyalások előkészítésének céljával folytatódhatna.
38. A fentiek fényében további gondolkodásra és szakértői munkára lesz szükség annak eldöntéséhez, hogy a következő elnökségi ciklus alatt hogyan folytatódjanak a tárgyalások.

2. Közvetett adózás

a) Héa a digitális korban

39. A Bizottság 2022. december 8-án közzétette „A digitális korra vonatkozó héaszabályok” című csomagját, amely a következő három javaslatot tartalmazza:
- a 2006/112/EK irányelvnek a digitális korhoz igazodó héaszabályok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslat²²,
 - a 904/2010/EU rendeletnek a digitális korban szükséges, héával kapcsolatos közigazgatási együttműködési rendszer tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat²³, valamint
 - a 282/2011/EU végrehajtási rendeletnek az egyes héaszabályozásokhoz kapcsolódó tájékoztatási követelmények tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi végrehajtási rendeletre irányuló javaslat²⁴.
40. A csomag hármas célt szolgál: Egyrészt megkísérli elindítani a héabevallási kötelezettségek korszerűsítését azáltal, hogy – az elektronikus számlázás révén – digitális héabevallási kötelezettségeket vezet be. Másrészt a platformgazdaságra alkalmazandó héaszabályok aktualizálása révén megoldást hivatott kínálni az e terület által támasztott kihívásokra. Harmadrészt pedig könnyíteni próbálja a kapcsolódó adminisztratív terheket az egységes héanyilvántartás felé történő elmozdulással.

²² ST 15841/22.

²³ ST 15842/22.

²⁴ ST 15843/22.

41. Az európai adatvédelmi biztos 2023. március 3-án adta ki véleményét²⁵ a csomagról. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. április 27-én nyilvánított véleményét²⁶ róla. Az Európai Parlament a 2023. november 22-i plenáris ülésén fogadta el a véleményét²⁷.
42. A Bizottság a csomagot a cseh elnökség alatt tartott egyik munkacsoporti ülésen terjesztette elő, majd a svéd elnökség megkezdte a vele kapcsolatos munkát. Ennek részeként kompromisszumos szövegeket terjesztett elő a javaslatok mindhárom aspektusára vonatkozóan, amelyeket a delegációk üdvözöltek, jelezve, hogy szilárd alapnak tekintik azokat a további munka szempontjából.
43. A magas szintű munkacsoport által 2023. június 1-jén végzett előkészítést követően a Tanács 2023. június 16-án irányadó vitát tartott a javaslatokról a velük kapcsolatos további munka orientálása céljából. A vita során a miniszterek nagy vonalaikban általánosan üdvözölték a bizottsági javaslatokat és a svéd elnökség alatt elért eredményeket. Sok miniszter nagyobb rugalmasságot kért a belföldi digitális adatszolgáltatási keretekkel és azzal a megoldással kapcsolatban, hogy a platformok nagyobb szerepet kapjanak a héa beszédésében.

²⁵ ST 7071/23.

²⁶ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye: „Héa a digitális korban”, ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA-HU.docx/content>

²⁷ Az Európai Parlament 2023. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a 2006/112/EK irányelvnek a digitális korhoz igazodó héaszabályok tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0421_HU.pdf; az Európai Parlament 2023. november 22-i jogalkotási állásfoglalása a 904/2010/EU rendeletnek a digitális korban szükséges, héával kapcsolatos közigazgatási együttműködési rendszer tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0422_HU.pdf.

44. A spanyol és a belga elnökség a Tanács iránymutatásai alapján folytatta a munkát:

- a) a digitális adatszolgáltatási követelmények és az elektronikus számlázás tekintetében a bizottsági javaslatot egy olyan nemzeti szintű kerettel egészítették ki, amely szavatolja az elektronikus számlákon szereplő adatok minőségét; a javaslat ugyanakkor rugalmasságot biztosít e keret gyakorlati megvalósításához. A tagállamok lehetőséget kaptak arra is, hogy a termékek beszerzőit, illetve a szolgáltatások igénybevevőit mentessék az adatszolgáltatás alól. Az EU-n belüli elektronikus számlázási rendszer, illetve a digitális adatszolgáltatási követelmények keretrendszere bevezetésének határidejét két és fél évvel (2030. júliusra) elhalasztották, mivel ezek jelentős informatikai beruházásokat vonnak maguk után. Azok a tagállamok, amelyek már bevezették a belföldi, ügyletalapú adatszolgáltatási kötelezettséget, több időt kaptak a belföldi elektronikus számlázásra és adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseknek való megfelelésre.
- b) a platformgazdaságra vonatkozó rendelkezéseket illetően a rövid távú szálláshelyszolgáltatás fogalommeghatározását kiigazították annak érdekében, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen nemzeti joguk révén kezelni a szálláshely-szolgáltatási ágazat adóztatásával kapcsolatos nemzeti sajátosságokat, mivel nem minden tagállamban tapasztalható a platformok és a szállodai ágazat közötti verseny torzulása. E tekintetben bevezették a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy megakadályozzák, hogy a vélelmezett értékesítői, illetve szolgáltatói modell a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra) is alkalmazandó legyen.
- c) a héaalanyként történő egységes nyilvántartásba vételt illetően a Tanács nem tartotta meg a Bizottság által javasolt valamennyi új elemet. A delegációk nem támogatták a „vélelmezett értékesítőre, illetve szolgáltatóra” vonatkozó rendelkezés (amelynek értelmében az elsődleges értékesítők, illetve szolgáltatók helyett az ügyleteket elősegítő platformok lesznek felelősek a héa beszedéséért) kiterjesztését az összes, platformon keresztül értékesített termékre, valamint a saját termékek továbbítására, és a delegációk nem járultak hozzá a műalkotásokra és régiségekre vonatkozó, különbözet szerinti szabályozás módosításaihoz. Ezen túlmenően – főként a várható végrehajtási problémák miatt – a delegációk nem értettek egyet az egyablakos importügyintézés kötelezővé tételével. Az egyablakos importügyintézés alkalmazásának ösztönzésére szolgáló alternatív megoldást az Unió Vámkodeks reformjának héavonatkozásaiával összefüggésben kell mérlegelni, amely reformról jelenleg tárgyalások folynak a Tanácsban.

45. A belga elnökség alatt öt adóügyi munkacsoporti ülésre és egy magas szintű munkacsoporti ülésre került sor a Tanács (Ecofin) 2024. május 14-i ülésének előkészítéseként. Ezen az ülésen az egyik delegáció nem tudta elfogadni a megállapodás céljából benyújtott elnökségi kompromisszumos szövegeket, mivel a javaslatnak a platformgazdasággal kapcsolatos részeit illetően ellenvetései merültek fel.
46. Az Ecofin Tanács június 21-i ülésén még mindig nem sikerült megszerezni az összes delegáció támogatását a módosító irányelvtervezet módosított kompromisszumos szövegével kapcsolatban.

b) Az energiaadó-irányelv módosítása

47. A Bizottság 2021. július 14-én az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (átdolgozás) vonatkozó javaslatot²⁸ nyújtott be (a továbbiakban: az energiaadóirányelv-javaslat).
48. Az energiaadóirányelv-javaslat az „Írany az 55%!” intézkedéscsomag²⁹ része, az intézkedéscsomag célja pedig a gyakorlatban megvalósítani azokat az ambiciózus uniós célkitűzéseket, amelyek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkenteni kell a kibocsátásokat, és 2050-re el kell érni a klímasemlegességet. Az intézkedéscsomag egy sor egymással összefüggő javaslatból áll, amelyek mindegyike ugyanazon cél – azaz 2030-ra és azon túl méltányos, versenyképes és zöld átállás biztosítása – megvalósítására irányul.
49. Az energiaadóirányelv-javaslat céljai a következők:
- a) olyan kiigazított keret létrehozása, amely az európai zöld megállapodással összefüggésben hozzájárul a 2030-as uniós célokhoz és a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességhez. Ez a kibocsátáscsökkentésre irányuló uniós erőfeszítésekhez hozzájárulva magában foglalná az energiatermékek és a villamos energia adóztatásának összehangolását az EU energia-, környezetvédelmi és éghajlat-politikájával;
 - b) olyan keret létrehozása, amely az energiatermékek körének és az adómértékek struktúrájának aktualizálása, valamint a tagállami adómentességek és adókedvezmények alkalmazásának észszerűsítése révén fenntartja és javítja az EU belső piacát; és
 - c) azon képesség fenntartása, hogy az adóztatás bevételt generáljon a tagállami költségvetéseknek.

²⁸ ST 10872/21.

²⁹ ST 10849/21.

50. A Tanács (Ecofin) 2022. június 17-én tudomásul vette az energiaadó-irányelvről szóló javaslattal kapcsolatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést³⁰. 2022. december 6-án a Tanács (Ecofin) irányadó vitát tartott³¹ az energiaadó-irányelvről szóló javaslatról, politikai iránymutatást nyújtva a további lépésekkel kapcsolatban. A miniszterek általánosságban támogatták a rugalmasabb elnökségi megközelítést, és megoldások keresését szorgalmazták a még nyitott kérdésekre. A politikai iránymutatás figyelembevételével folytatódott a szakértői elemzés.
51. A belga elnökség az előző elnökségek által elért eredményekre építve folytatta az energiaadó-irányelv felülvizsgálatával kapcsolatos munkát. Az adóügyi munkacsoport február 29-én, március 13-án és április 25-én vizsgálta a javaslatot. Ezen túlmenően a magas szintű munkacsoport a március 26-i ülésén véleménycserét tartott. Az elnökség három ízben teljes kompromisszumos szövegeket készített, továbbá részleges kompromisszumos szövegeket is előterjesztett bizonyos cikkek lehetséges alternatív szövegezésére vonatkozóan.
52. A résztvevők a lezáratlan kérdések elemzése alkalmával a következő kérdésekre összpontosítottak: a légiközlekedési és tengerészeti ágazatban felhasznált energiatermékek és villamos energia adóztatása, a minimum-adómértékek indexálása, vészhelyzet esetén alkalmazandó mechanizmus az energiaárak rendkívüli emelkedése esetén, biomassza. A delegációk néhány vitás kérdést újranyitottak, ideértve például a vegyes termékek adóztatását, a hajtóanyagként használt energiatermékek kereskedelmi és nem kereskedelmi célú felhasználása közötti különbségtételt és a hulladék adóztatását. A delegációk kérésére az elnökségi kompromisszumos szövegbe meghosszabbított átmeneti időszakokat foglaltak bele, és a szöveg biztosítja a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy bizonyos ágazatokra és szolgáltatásokra vonatkozóan teljes vagy részleges mentességet biztosítsanak. A legutóbbi kompromisszumos szöveggel az elnökség úgy érezte, hogy minden tőle telhetőt megtett annak érdekében, hogy kényes egyensúlyt teremtsen az eltérő nézetek között, valamint kezelje a fennmaradó aggályokat. Ha egyes delegációk kérésére további módosításokat vezettek volna be a szövegbe, az más delegációk támogatásának megvonását eredményezte volna.

³⁰ ST 9874/22.

³¹ ST 14736/22.

53. Az elnökség ezért felkérte a delegációkat, hogy a kompromisszumos szöveget kezeljék csomagként, és tanúsítsanak rugalmas hozzáállást. Az elnökség azt ajánlotta, hogy amennyiben a delegációk kedvezően fogadják a kompromisszumos szöveget, további üléseket tűzne ki a szöveg finomhangolására, mielőtt azt a politikai szintre terjesztenék fel. Az adóügyi munkacsoport áprilisi ülésén folytatott megbeszélések alapján azonban az elnökség megállapította, hogy továbbra is jelentős eltérések maradtak a delegációk álláspontjai között, és hogy a delegációk nem fogadták kedvezően az elnökségi kompromisszumos szöveget.
54. Az elnökségnek sikerült komoly előrelépést elérnie, de további munkára van szükség egy olyan kompromisszumos szöveg eléréséhez, amely valamennyi delegáció számára elfogadható lenne.

3. Az adózás területén történő közigazgatási együttműködés

a) Az adóügyi vonatkozású információk automatikus cseréje nem uniós országokkal és területekkel

55. A belga elnökség folytatta a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályoknak (különösen az általános adatvédelmi rendeletnek) a nem uniós országokkal és területekkel folytatott automatikus információcserére való alkalmazásával kapcsolatos munkát. E munka alapjául a korábbi elnökségek alatt e tárgyban folytatott megbeszélések³² szolgáltak.
56. Noha ezek a kérdések a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ebben a szakaszban hasznosnak tűnik a koordinált munka folytatása ezen a területen. Ezért várható, hogy ezeket a kérdéseket szükség szerint rendszeresen megvizsgálják majd az adóügyi munkacsoportban.

³² Lásd: ST 10710/23, 31–32. pont és ST 15506/22, 46–48. pont; ST 9970/21, 81–82. pont; ST 14651/21, 50–59. pont.

b) Az Andorrával, Liechtensteinnel, Monacóval, San Marinóval és Svájjal kötött uniós megállapodások

57. Az adóügyi munkacsoportban (a magas szintű formációban) 2023-ban³³ kezdett megbeszéléseket követően a Bizottság 2024. január 17-én ajánlást nyújtott be a Tanácsnak a Bizottságnak az Európai Unió, illetve a Svájci Államszövetség, a Liechtensteini Hercegség, az Andorrai Hercegség, a Monacói Hercegség és a San Marino Köztársaság között létrejött, a pénzügyiszámla-adatokra vonatkozó, a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdítására irányuló automatikus információcseréről szóló öt megállapodás módosítása céljából folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásáról szóló tanácsi határozatra³⁴ vonatkozóan.
58. Az ezen öt megállapodás módosítására irányuló, tervezett tárgyalások célja a következő:
- a) annak biztosítása, hogy a pénzügyiszámla-adatoknak az uniós tagállamok és az öt nem uniós ország közötti, az öt vonatkozó uniós megállapodás szerinti automatikus cseréje 2026. január 1-jétől összhangba kerüljön az OECD által kidolgozott aktualizált közös jelentéstételi standarddal és annak megfelelően folytatódjon; az aktualizált közös jelentéstételi standard EU-n belüli végrehajtása beépült az (EU) 2023/2226 irányelvbe (DAC 8);
- b) adott esetben a 95/46/EK irányelvre vonatkozó jogi hivatkozások felváltása az (EU) 2016/679 rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) vonatkozó hivatkozásokkal.

³³ ST 16411/23, 17–18. o.

³⁴ ST 5598/24 + ADD 1.

59. Az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) 2024. február 7-i ülését és az adóügyi munkacsoport (közvetlen adók) 2024. március 7-i ülését, valamint az azok nyomán tartott konzultációkat követően valamennyi delegáció támogatni tudta a tanácsi határozattervezet kompromisszumos szövegét és a tárgyalási irányelvek kompromisszumos szövegét. A Tanácsban folytatott tanácskozások eredményeként mind a tanácsi határozat, mind a tárgyalási irányelvek módosultak a bizottsági ajánláshoz képest. Először is, a tanácsi határozat mostantól egyértelműen meghatározza a következőket: 1. a szöveg kiegészül az anyagi jogalappal (az EUMSZ 115. cikke) annak érdekében, hogy összhangban legyen az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatával; 2. a tárgyalási irányelveket a tárgyalások alakulásától függően – adott esetben – felül kell vizsgálni és tovább kell fejleszteni; 3. a tárgyalásokat az adóügyi munkacsoporttal szoros együttműködésben kell lefolytatni; a Tanács ezt a munkacsoportot jelöli ki az EUMSZ 218. cikkének (4) bekezdése szerinti különbizottságként; 4. a Bizottság rendszeresen jelentést tesz a különbizottságnak, és rendszeresen egyeztet vele; amikor a Tanács erre kéri, a Bizottság – írásban is – beszámol a Tanácsnak a tárgyalások állásáról és eredményéről. Másodszor, a tárgyalási irányelvek hivatkozást tartalmaznak a Svájccal kötött megállapodásnak a közvetlen és közvetett adók beszedéséhez nyújtott segítséggel kapcsolatos módosítására.
60. A Tanács 2024. május 21-én elfogadta az Európai Unió és a Svájci Államszövetség, a Liechtensteini Hercegség, az Andorrai Hercegség, a Monacói Hercegség, illetve a San Marino Köztársaság között létrejött, a pénzügyiszámla-adatokra vonatkozó, a nemzetközi adóügyi megfelelés előmozdítására irányuló automatikus információcseréről szóló megállapodások módosítása céljából folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatot³⁵, és megállapodott a tárgyalási irányelvekről³⁶.

³⁵ ST 9543/24, ST 9245/24.

³⁶ ST 9245/24 ADD 1.

c) Megállapodás az Európai Unió és a Norvég Királyság között a hozzáadottérték-adó területén a közigazgatási együttműködésről, a csalás elleni küzdelemről és a követelések behajtásáról

61. A Bizottság 2023. októberben tájékoztatta a delegációkat a héa területén a közigazgatási együttműködésről, a csalás elleni küzdelemről és a követelések behajtásáról szóló megállapodás módosításáról a norvég hatóságokkal folytatott tárgyalásokról, és konzultált velük a megállapodás tervezett módosításairól.
62. Mivel a delegációk túlnyomó többsége egyet tudott érteni a tervezett módosításokkal, az elnökség megállapította, hogy a következő lépés az EUMSZ 218. cikke szerint a megállapodás aláírásáról és megkötéséről szóló bizottsági javaslatok megvárása.
63. A Bizottság 2023. november 24-én benyújtotta a javaslatait. Miután a delegációk az írásbeli konzultáció keretében nem emeltek kifogást, a Tanács február 20-án elfogadta a megállapodás aláírásáról szóló tanácsi határozatot, amelyet 2024. február 28-án hirdettek ki a Hivatalos Lapban.
64. Az Európai Parlament 2024. április 10-én véleményt adott ki a megállapodás megkötéséről, előkészítve az utat a megállapodás Tanács általi megkötése előtt.

d) Az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program

65. A Fiscalis program célja az adóhatóságok támogatása a belső piac működésének előmozdítása, a versenyképesség fokozása, az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem, valamint az adóbeszedés javítása érdekében. A Bizottság 2024 júniusában tájékoztatta a magas szintű munkacsoportot a Fiscalis program keretében elért eredményekről szóló 2023. évi jelentésről³⁷.

³⁷ ST 9294/24.

C. ADÓPOLITIKAI KOORDINÁCIÓ (nem jogalkotási tevékenységek)

Számottevő előrelépés történt az (uniós adóügyi jogszabályok hatályán kívüli) adópolitikai koordináció területén, amelyet az alábbiakban ismertetünk.

1. A magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás)

66. A magatartási kódexszel foglalkozó csoport 2024. február 7-én és június 10-én ülésezett, az alcsoporthoz pedig 2024. január 19-én, március 1-jén, április 24-én és május 23-án került sor.
67. A Tanács 2024. február 20-án jóváhagyta az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének féléves felülvizsgálatát, és azt 2024. február 26-án közzétették a Hivatalos Lapban³⁸.
68. Minderről részletesebb beszámoló található a magatartási kódexszel foglalkozó csoport féléves jelentésében³⁹.

2. Az ENSZ határozata az Egyesült Nemzetek Szervezetén belüli inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködés előmozdításáról

69. Az ENSZ Közgyűlése 2022. december 30-án hivatalosan elfogadta az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködésről szóló (77/244. számú) határozatot. A határozattal az ENSZ tagállamai felkérték az ENSZ főtitkárát, hogy készítsen jelentést (amelyet a Közgyűlés a 2023. szeptemberi 78. ülésén megvitató), amelynek témája a nemzetközi adóügyi együttműködésre irányuló valamennyi releváns nemzetközi jogi eszköz, egyéb dokumentum és ajánlás elemzése, teljes mértékben figyelembe véve a már meglévő nemzetközi és multilaterális megállapodásokat. E célból a főtitkár 2023 februárjában nyilvános konzultációt indított.

³⁸ HL C, 2024/1804, 2024.2.26., 1. o.

³⁹ ST 11151/24.

70. Az adóügyi tanácsosok/attasék 2023. március 8-i ülését követően a tagállamok támogatták azt, hogy az Európai Unió és tagállamai a Bizottság javaslata alapján hozzájárulást nyújtsanak be. E támogatás jelzését követően a magas szintű munkacsoportban körbeküldték, majd nem hivatalos hallgatólagos beleegyezési eljárás keretében 2023. március 15-én jóváhagyták a hozzájárulás tervezetét. A hozzájárulást ezután a magas szintű munkacsoport elnöke aláírta, és az Unió és Svédország küldöttsége együttesen benyújtotta azt⁴⁰ az ENSZ titkárságára.
71. A magas szintű munkacsoport 2023. április 25-i ülésén folytatott megbeszélés során a delegációk jelezték támogatásukat az iránt, hogy adott esetben sor kerüljön a nemzetközi adóügyi együttműködésre vonatkozó, az ENSZ-ben képviselendő álláspontok uniós tagállamok közötti koordinálására, biztosítva ugyanakkor a párhuzamos munkavégzés elkerülését. A magas szintű munkacsoport megbízást kapott, hogy a jövőben is kísérje figyelemmel a fejleményeket.
72. Az ENSZ főtitkárának az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködés előmozdításáról szóló jelentését⁴¹ 2023. augusztus 8-án tették közzé. A jelentésben megvizsgálta a nemzetközi adóügyi együttműködés területén jelenleg meglévő megállapodásokat, és a nemzetközi adóügyi együttműködés fokozását célzó különféle lehetőségeket vett számba, az inkluzivitást helyezve a középpontba.
73. Az adóügyi tanácsosok/attasék a 2023. szeptember 15-i ülésükön megvitatták az adóügyi együttműködés tekintetében az EU és tagállamai nevében az Egyesült Nemzetek Szervezetében képviselendő álláspont tervezetét, amely tükrözi a jelentés következtetéseit. A Tanács 2023. szeptember 28-án jóváhagyta az álláspontot.⁴²
74. Az ENSZ Második Bizottsága 2023. november 22-én a szavazatok többségével elfogadta az Afrika csoport módosított, „Az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködésnek az ENSZ keretében történő előmozdítása” című határozattervezetét (A/C.2/78/L.18/Rev.1). A határozatban a csoport az ENSZ-főtitkár jelentésében szereplő 2. lehetőség mellett döntött, azaz többek között úgy határozott, hogy a nemzetközi adóügyi együttműködésről szóló ENSZ-keretegyezmény feladatmeghatározásának kidolgozása céljából létrehoz egy tagállamok által vezetett, nyitott kormányközi *ad hoc* bizottságot.

⁴⁰ ST 7564/23.

⁴¹ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

⁴² ST 12967/23.

75. A magas szintű adóügyi munkacsoport 2023. november 23-i ülésén az elnökség és a Bizottság beszámolt a Közgyűlés hetvennyolcadik ülészakán a második bizottságban folytatott tárgyalások előrehaladásáról. Az ENSZ Második Bizottságának ajánlása nyomán az ENSZ Közgyűlése 2023. december 22-én a szavazatok többségével elfogadta „Az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködésnek az ENSZ keretében történő előmozdítása” című 78/230. sz. határozatot.
76. Az adóügyi munkacsoport 2024. január 26-i ülésén a delegációk első véleménycserét tartottak az EU-nak és tagállamainak [...] az ENSZ-közgyűlés „Az inkluzív és hatékony nemzetközi adóügyi együttműködésnek az ENSZ keretében történő előmozdítása” című 78/230. sz. határozatával kezdeményezett munkában betöltött szerepéről.
77. A belga elnökség a február 7-i ülésén tájékoztatta a magas szintű munkacsoportot az ENSZ-ben folyó munka aktuális állásáról, a delegációk pedig egy, az *ad hoc* bizottság által megkezdendő munkához kapcsolódó lehetséges (az Unió és a tagállamok nevében képviselendő) közös álláspontról cseréltek véleményt. Ezen az ülésen a delegációk három közös üzenetet fogadtak el, amelyek az *ad hoc* bizottság február 20–22-i New York-i első, szervezeti kérdésekkel foglalkozó ülészakán való konstruktív szerepvállalás általános vezérelveiként szolgáltak.
78. Az említett ülészakot és az *ad hoc* bizottság elnökének arra irányuló kérését követően, hogy március 15-ig írásbeli észrevételeket nyújtsanak be a feladatmeghatározás tervezetéhez, az elnökség március 11-én megbeszélést szervezett az adóügyi attasék számára, hogy a soron következő tárgyalásokat megelőzően megvitassák és kialakítsák a stratégiát. A delegációk által küldött visszajelzések alapján az elnökség elkészítette a bevezető szöveg tervezetét, amelyben felvázolja az alapelveket és egy, a lehetséges témákat tartalmazó eszköztárat az ENSZ Titkárságának benyújtandó észrevételek irányításához. Ezután több tagállam ezt a bevezető szöveget használta írásbeli észrevételeiben, néhány tagállam pedig érdemi kérdésekre vonatkozó javaslatokat nyújtott be, amelyeket bele lehetne foglalni a feladatmeghatározás tervezetébe.

79. A magas szintű munkacsoport 2024. március 26-i ülésén a delegációk megbízták az adóügyi attasékat, hogy folytassák az (EU és tagállamai nevében képviselendő) lehetséges közös álláspontokról szóló megbeszéléseket az *ad hoc* bizottság 2024. április 26. és május 8. között New Yorkban tartandó első érdemi ülészsaka előtt.
80. Az adóügyi attasék 2024. április 12-én megvizsgálták az Európai Unió és tagállamai nevében az *ad hoc* bizottság első érdemi ülészsakán (New York, 2024. április 26. – május 8.) képviselendő, az elnökség javaslatán alapuló álláspont tervezetét.
81. A Tanács 2024. április 25-én jóváhagyta az [...] *ad hoc* bizottság első érdemi ülészsakára érvényes, az Európai Unió és tagállamai nevében képviselendő álláspontot⁴³.
82. Az elfogadott álláspontot az Európai Uniónak az Egyesült Nemzetek Szervezete mellett működő képviselete ismertette az EU és tagállamai nevében, valamint Belgium mint a Tanács soros elnökségét ellátó tagállam az EU tagállamai nevében az *ad hoc* bizottság első érdemi ülészsakájának 2024. április 26-i, megnyitó ülésén. A közös álláspontot az ülészsakon részt vevő többi tagállam is támogatta, illetve kiegészítéseket fűzött hozzá. Az ülészsak során a belga elnökség, az uniós küldöttség és a Bizottság szolgálatai szorosan együttműködtek annak érdekében, hogy rendszeres uniós információmegosztási és koordinációs megbeszéléseket tartsanak. A tagállami delegációknak a fővárosokból, valamint az adóügyi tanácsadóknak/attaséknak Brüsszelből szintén lehetőségük nyílt az ezeken való virtuális részvételre. A megbeszélésekre, valamint az ENSZ nyugat-európai és más államok csoportja regionális csoportjának megbeszéléseire felváltva került sor, majd ezt követően valamennyi uniós tagállam tájékoztatást kapott a legutóbbi megbeszélésekről. A helyszínen folytatott megbeszélések nyomán harmadik országokat célzó tájékoztatási tevékenységekre, valamint az érdekelt felekkel, például a civil társadalmi szervezetekkel tartott találkozókra is sor került.
83. A magas szintű munkacsoport 2024. június 11-én tájékoztatást kapott az *ad hoc* bizottság ülésének eredményeiről és az ENSZ-tárgyalások keretében teendő további lépésekről. Az elnökség ezzel kapcsolatban tájékoztatást nyújtott az Ecofin Tanács júniusi ülése számára.

⁴³ ST 9129/24 REV 1.

3. Oroszország Ukrajna elleni agressziója

84. Az Oroszország által – Belarusz részvételével – Ukrajna ellen indított agresszió összefüggésében a Tanács adóügyi munkacsoportja megvizsgált több olyan intézkedést, amelyeket a tagállamok az (Oroszországhoz és Belaruszhoz kapcsolódó) uniós korlátozó intézkedések végrehajtásának támogatása és azok adóegyéttműködési eszközök révén történő megkerülésének megelőzése érdekében hozhatnak.
85. A tagállamok egyfelől egyetértettek abban, hogy meg kell szüntetni minden, az Oroszországi Föderációval és Belarusszal folytatott adóügyi információcserét. Másfelől az uniós tagállamok több olyan intézkedést is megvizsgáltak, amelyek célja az adóügy területén a korlátozó intézkedések érvényesítésével kapcsolatban folytatott közigazgatási egyéttműködésnek és egyéb eszközök alkalmazásának a fokozása.
86. Ezzel összefüggésben az adóügyi munkacsoport továbbra is el fogja végezni az ezen intézkedésekkel kapcsolatos további fejlemények vizsgálatát, beleértve a Bizottság által 2022. június 3-án létrehozott ideiglenes platformon belül az adóvégrehajtással foglalkozó alcsoport, más néven a „Freeze and Seize” munkacsoport keretében végzett munkát is.
87. A magas szintű munkacsoport 2024. június 11-i ülésén a delegációk nyugtázták a Bizottságnak az említett alcsoport munkájáról szóló naprakész tájékoztatóját.

4. Nemzetközi fejlemények

88. A magas szintű munkacsoport rendszeresen tájékoztatást kapott az adópolitika területén bekövetkezett releváns nemzetközi fejleményekről. A delegációk rendszeresen tájékoztatást kaptak különösen az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretével kapcsolatosan jelenleg is zajló munkáról és az aktuális helyzetről, valamint a G20-ak pénzügyminisztereinek és jegybankelnökeinek ülésein tárgyalt adópolitikai szempontokról. A delegációkat szintén tájékoztatták a G20-ak 2024. május 21–23-án, Brazíliavárosban tartott nemzetközi adóügyi szimpóziumán megvitatott témákról is.

89. A magas szintű munkacsoport ülésein rendszeresen felhívták a delegációk figyelmét az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló amerikai törvénnyel (FATCA) kapcsolatos kérdésekre. Az ügynevezett „amerikainak tekinthető” személyeket illetően az Egyesült Államok Adóügyi Szolgálat 2022 végén közleményt tett közzé, amely szerint ideiglenesen lazít azokon a szabályokon, amelyek – 2022, 2023 és 2024 tekintetében – az adóazonosító szám hiánya miatt nem megfelelőként való meghatározásra vonatkoznak. Erre a fejleményre 2023 januárjában hívták fel a magas szintű munkacsoport figyelmét. 2023 áprilisában a magas szintű munkacsoport tagjai hangsúlyozták, hogy állandó és szélesebb körű megoldásra van szükség annak megakadályozásához, hogy az EU-ban működő pénzügyi intézményeket a hiányzó adóazonosító számok miatt nem megfelelőként kezeljék azokban az esetekben, amikor a pénzügyi intézmények számára nem lehetséges az adóazonosító számok bekérése. A magas szintű munkacsoport 2023. júliusi ülésén a delegációk azt javasolták, hogy levélben meg kellene sürgetni az Egyesült Államokat, hogy a lehető leghamarabb gondoskodjon egy tartósabb és szélesebb körű megoldásról. Ezért 2023 szeptemberében a magas szintű munkacsoport nevében levelet küldtek az Egyesült Államoknak. A magas szintű munkacsoport 2024 márciusában tájékoztatást kapott a FATCA-val kapcsolatos legújabb fejleményekről. A magas szintű munkacsoport 2024 júniusában meghallgatta a belga elnökség és az amerikai pénzügyminisztérium 2024. május 22-i konstruktív tárgyalásáról szóló tájékoztatást.

5. Adóügy a nem adóügyi területeken

90. A magas szintű munkacsoport 2013. november 19-i ülésén megállapodás született arról, hogy a nem adóügyi kérdésekre vonatkozó jogalkotási szövegekben foglalt, a tagállamok adóügyi jogszabályaiban vagy közigazgatási gyakorlataiban bármiféle változást eredményező, illetve az adózásra másképp kiható adóügyi rendelkezésekre ki kell terjeszteni az ügynevezett „nem hivatalos riasztási mechanizmust”. Az, hogy a Főtitkárság támogatásával szisztematikusan az adóügyi szakértők tudomására hozzák ezeket az eseteket, továbbra is biztosította, hogy a tagállamok kellő időben értesüljenek ezekről a kérdésekről, ideértve az EU és harmadik országok közötti megállapodásokra vonatkozó tárgyalásokat is. A magas szintű munkacsoport által nyomon követett kérdések közé tartoznak „a nők gazdasági szerepvállalása és pénzügyi függetlensége: út a nemek közötti érdemi egyenlőséghez” című tanácsi következtetések, „a zöld átállást előmozdító és a globális kötelezettségvállalások végrehajtását támogató uniós diplomácia” című tanácsi következtetések, a káros adózási rendszerek megszüntetéséről szóló EU–Egyesült Királyság együttes politikai nyilatkozatra vonatkozó esetleges tanácsi és bizottsági együttes nyilatkozatra irányuló, folyamatban lévő munka, valamint a pénzmosás elleni csomag.

6. Egyéb

91. A magas szintű munkacsoport nem hivatalos ülésén megbeszélésekre került sor a filantrópia egységes uniós piacának adóügyi vonatkozásairól, valamint a határokon átnyúló távmunkával és/vagy a távoli helyről történő munkavégzéssel kapcsolatos adóügyi kérdésekről, konkrétan a bérek és keresetek adóztatásáról, valamint az állandó telephelyek létezéséről ilyen helyzetekben.
-